

Gehandicapt: geen mbo-diploma

Sommige mensen zijn breed inzetbaar, anderen moeten leven met hun beperkingen. Begin oktober heeft het Netwerk Ouderinitiatieven Passend Onderwijs een brief naar de Vaste Kamercommissie OCW gestuurd, waarin aandacht wordt gevraagd voor mbo-studenten met een handicap.¹ In de brief wordt verwezen naar het VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (2007), dat binnen afzienbare tijd door Nederland geratificeerd zal worden.² Volgens het verdrag moeten beroepsopleidingen aan gehandicapte studenten 'redelijke aanpassingen' verschaffen zodat ze gelijke kansen krijgen de opleiding te doorlopen en tot de arbeidsmarkt toe te treden (tabel 1). De briefschrijvers bepleiten onder andere dat men niet alleen in het onderwijsprogramma maar ook in de diploma-eisen rekening houdt met handicaps. In hoeverre mag bijvoorbeeld de opleiding tot apothekersassistent aan een slechthorende student de meedogenloze diploma-eis stellen dat hij of zij in stages gedemonstreerd heeft vlot met patiënten te kunnen communiceren?

De Vaste Commissie heeft de brief naar de Minister doorgeleid en vorige week heeft zij daarop haar reactie gegeven.³ Zij herhaalt het standpunt van haar ambtsvoorganger dat het anti-discriminatiebeginsel van de Wet Gelijke Behandeling HCZ niet inhoudt dat ook de examen- of diploma-eisen moeten worden aangepast.⁴ Als de eis luidt dat een all-round apothekersassistent vlot met patiënten kan communiceren, dan mag men een slechthorende student daarvan geen dispensatie geven, ook al zijn er assistentfuncties in de back-office denkbaar die door een slechthorende adequaat vervuld kunnen worden. De briefschrijvers worden dus met een kluitje in het riet gestuurd. De Minister weigert op de vraag in te gaan of het middelbaar beroeps-onderwijs misschien moet afstappen van het uitgangspunt dat gediplomeerden breed inzetbaar behoren te zijn. Meent de Minister de rigide stelling te moeten verdedigen dat een competentiegerichte opleiding uitsluitend allrounders groen licht mag geven om tot de arbeidsmarkt toe te treden?

Ik heb het thema van de slechthorende apothekersassistent reeds in eerdere blogberichten behandeld.⁵ Dat thema speelt trouwens ook bij beroepsopleidingen elders in het onderwijsbestel, zoals bij de universitaire opleiding Geneeskunde en bij een Vlaamse hbo-opleiding Maatschappelijk Werk.⁶ En in het voortgezet onderwijs speelde vorig jaar de eindexamencasus van een leerling die aan dyscalculie leed en die desondanks geen dispensatie kreeg van het nieuwe verbod op het gebruik van formulekaarten.⁷

Wes Holleman

weblog onderwijs 4-12-2013

<http://www.onderwijsethiek.nl>

Tabel 1. VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap ²

<p>Art. 24 lid 5: De Staten die Partij zijn waarborgen dat personen met een handicap, zonder discriminatie en op voet van gelijkheid met anderen, toegang verkrijgen tot algemeen universitair en hoger beroeps-onderwijs, beroeps-onderwijs, volwasseneneducatie en een leven lang leren. Daartoe waarborgen de Staten die Partij zijn dat redelijke aanpassingen worden verschaft aan personen met een handicap.</p> <p>Art. 27: De Staten die Partij zijn waarborgen en bevorderen de verwezenlijking van het recht op werk, (...) door het nemen van passende maatregelen, onder meer door middel van wetgeving, teneinde onder andere:</p> <p>a. discriminatie op grond van handicap te verbieden met betrekking tot alle aangelegenheden betreffende alle vormen van werkgelegenheid, waaronder voorwaarden voor de werving, aanstelling en indiensttreding, voortzetting van het dienstverband, carrièremogelijkheden en een veilige en gezonde werkomgeving;</p> <p>b. (...)</p>
--

¹ <http://www.uwouderplatform.nl/nieuws-1/nieuws-uw-ouderplatform/briefknelpuntenpassendonderwijsmbo> (2/10/2013)
http://www.netwerkouderinitiatieven.nl/site/e107_files/downloads/knelpunten_passend_onderwijs_mbo.pdf

² <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2008/03/18/vn-verdrag-inzake-de-rechten-van-personen-met-een-handicap.html>

³ <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ocw/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2013/12/02/kamerbrief-over-knelpunten-passend-onderwijs-mbo.html>

⁴ <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ocw/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2012/06/21/beantwoording-kamervragen-over-het-bericht-dat-gebruik-van-de-rekenkaart-voor-leerlingen-met-een-rekenstoornis-niet-is-toegestaan-bij-de-eindexamens.html> (21/6/2012a);

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ocw/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2012/06/21/beantwoording-kamervragen-uitspraak-van-cgb-inzake-gebruik-formulekaart-voor-leerlingen-met-dyscalculie.html> (21/6/2012b)

⁵ <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/slechthorende-apothekersassistent> (5/11/2008)

<http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/slechthorende-apothekersassistent-ii> (23/9/2009)

<http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/slechthorende-apothekersassistent-iii> (17/4/2010)

⁶ <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/selectie-op-beroepsgeschiktheid> (16/9/2010)

<http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/slechthorende-apothekersassistent-iv> (4/10/2010)

⁷ <http://www.onderwijsethiek.nl/onderwijs/discriminerende-eindexameneisen> (13/5/2012); zie ook voetnoot 4.